НОВИ САД
субота,
1 јануара 1938
Година IV - Бр. 1 (785)

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ
1535

Контраофанзива националиста код Теруела

Све се више потврђује утисак о одлучној победи националистичких трупа

Сарагоса, 31 децембра. (А. А.) **Авас јавља:**

Борба код Теруела развија се према утврђеном плану. Националистичке трупе предузеле су контрафанзиву. Њихов циљ је поново освајање Теруела Националистичке трупе на свом фронту добиле су знатно појачање и потребну количину муниције, тако да ће борба бити веома озбиљна. У току данашњег дана националистичке трупе су извршиле три напада: ка Сијери Паломера, затим у правцу долине Гвадалквира и на путу ка Гејалд.

Отпор републиканских трупа знатно је ослабио. Верује се да ће опседнута посада Теруела ускоро бити ослобођена.

Саламанка, 31 децембра. А. А.) — Авас јавља:

Све се више утврђује утисак о одлучној победи националиста на теруелском фронту. Јуче су националистичке трупе запоселе Сиера Пендреза, положај противника код Моронеса, и село Гонкид. На отсеку код Кампиља владине трупе су потпуно опколиле међународну бригаду, која оперише на то ме отсеку.

Према последњим извештајима, националисти су синоћ успели да стигну до узвишица које господаре Теруелом. Националистички гарнизон у Теруелу стално је у редиотелеграфској вези са својом командом и једнако даје израза својој радости и одушевљењу, што се националистичке трупе приближавају. Владине трупе на левом крилу свога фронта налазе се у кризи деморализације. Националистичка артиљерија непрестано бије положаје ових владиних трупа.

У четвртој години

Са данашњим бројем ДАН улази у четврту календарску годину свога излажења. Сама та чињеница довољно јасно доказује да је ДАН, својом информативном службом из ових крајева и својим правилним третирањем наших проблема успео да освоји поверење војвођанске читалачке публике што досада није постигао ни један наш дневни лист после престанка новосадске „Заставе“, 1929 године.

Скоро пуних шест деценија „Застава“ је била најбуднији чувар не само националних, него и економских социјалних и културних интереса војвођанског Српства. Када је пре девет година обуставила своје излажење у овим крајевима, национално и економски још увек угрожени, осетила се једна велика празнина. Док су наше мањине, користећи пуну равноправност коју су им пружале све наше владе од Уједињења, организовале добру информативну штампу, постигавши, чак, да данас у Војводини имају својих шест дневних листова, четири мађарска и два немачка, поред неколико десетина недељних, дотле смо ми, војвођански Срби, у питању штампе годинама осећали један велики минус. Тај недостатак нас је болео, вређао, чак, лепе традиције наше штампе из прошлости, али је мали број људи покушавао да учини неке кораке да се он отклони. Свима је било јасно да је у питању један мучан посао, везан са огромним напорима.

Да би се Војводини обезбедио њен национални дневник било је потребно, поред великих материјалних средстава, учинити и друге велике жртве и напоре које изискује организовање једног дневника. Налазили су се многи разлози, често и од људи који су, по улози коју желе да заузимају у нашем јавном животу, били позвани да воде рачуна о једном тако значајном питању колико је питање војвођанског дневника, а по којима Војводини и Новом Саду није потребан национални дневник! Тврдило се са неких страна, да због близине Београда, у коме излази неколико наших дневника, ова покрајина не осећа потребу за својим покрајинским дневником. Колико су такви разлози смешни и далеко од стварних чињеница и потреба, мислимо, није потребно нарочито истицати. Велики престонички информативни дневни листови, поред опште информативне службе, морају да обраћају подједнаку пажњу свима нашим крајевима. Баш због тога они, сасвим природно, нису у могућности да многим, на први поглед мање значајним, или, пак, локалним, потребама појединих крајева посвећују нарочиту пажњу. А таквих потреба баш у Војводини, национално шароликој, има врло много. И на националном, и на економском, и на културном и на социјалном пољу. И баш због њих, да би се оне увек правилно третирале и задовољиле, покренут је ДАН.

У данашњем свом обиму ДАН није у могућности, признајемо то искрено, да у потпуности одговори свима циљевима које смо му поставили приликом покретања, а које стално имамо у виду. За проширење обима листа потребна су нова материјална средства, поред наше добре воље. Од наших читалаца, и претплатника, који уредно одговарају својим обавезама према листу, од националне свести наше војвођанске читалачке публике, зависи уколико ћемо у будућности моћи да проширимо ДАН, повећамо круг сарадника и уведемо нове рубрике, које му, засада, недостају. Надамо се да ћемо у скорој будућности, уз даљу и још свесрднију потпору наших претплатника и читалаца, који сами треба да настоје да се њихов круг и даље проширује, бити у могућности да Војводини у ДАН-у пружимо један информативни дневник, који ће у пеној мери одговарати њеним сјајним традицијама у прошлости, њеној улози у нашем данашњем и будућем државном животу.

—o—

Г. Мическу ће наставити сарадњу у Малој антанти

Праг ,31 децембра. — ДНБ јавља: Нови румунски министар иностраних послова г. Мическу упутио је чехословачком министру иностраних послова г. Крефти телеграм, у коме се каже да ће он и даље наставити присну сарадњу са чехословачком државом попитању спољне политике, и да ће на претстојећем заседању Мале антанте лично учествовати.

На тај телеграм г. др. Крофта је одговорио да ће са своје стране исто тако наставити лојалну сарадњу са г. Мическом.

НОВЕ МЕРЕ ПРОТИВ ЈЕВРЕЈА

Букурешт, 11 децембра. (А. А.) — Агенција Стефани јавља:

Нова влада одлучила је, у низу својих мера да се пониште дозволе за слободно путовање румунским железницама за 25 јеврејских новинара.

Влада ,исто тако, проучава нов законски нацрт о ревизији свих указа о национализацији, објављених од 1920 године. Овим законским нацртом биће протерани из Румуније сви они Јевреји који нису били румунски грађани пре рата.

—o—

ПУТ Г. ДАРАЊИЈА У БЕЧ

Будимпешта, 31 децембра. — Д. Н. Б. јавља:

Како листови јављају, претседник владе г. Дарањи кренуће почетком јануара за Беч, где ће се састати са аустриским савезним канцеларом г. Шушнигом, с којим ће претрести питања која интересују обе земље.

Кинеско становништво у масама напушта Чингтао

Чингтао, 31 децембра. (А. А.) — **Рајтер јавља:**

Уплашено кинеско становништво у масама напушта Чингтао и бежи у околне крајеве Таушана, идући пешке или се, пак, служећи бициклима, двоколицама и осталим превозним средствима.

ПОСЛЕДЊИ ВОЗ ИЗ ХАНКЕУА

Ханкеу, 31 децембра. — Рајтер јавља:

Јутрос је напустио Ханкеу последњи воз, који је отишао у правцу Хонконг. У њему је било 55 људи, 130 жена и 128 деце, припадника разних народности, међу којима је било 63 британска држављана и 167 америчких. На свима вагонима биле су истакнуте кинеске националистичке заставе.

—o—

Г. ВАНСИТАРТ БИЋЕ ПОСТАВЉЕН ЗА АМБАСАДОРА

Лондон, 31 децембра. — Д. Н. Б. јавља:

„Дејли Експрес“ доноси вест да ће дугогодишњи државни секретар у министарству иностраних послова сер Роберт Ванситарт ускоро бити наименован за амбасадора у престоници једне велике државе. На његово место доћи ће вероватно сер Александар Кадоган, садашњи државни потсекретар у министарству иностраних послова.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ У НОВОМ САДУ

СУОЧЕЊЕ УБИЦЕ ВАЈДМАНА И ЊЕГОВЕ МАЈКЕ

Версаљ, 31 децембра. — Авас јавља: Јуче су пред истражним судијом суочени убица Вајдман и његова мати. Вајдман је молио своју мајку да му опрости недела која је учинио. Суочење је трајало 10 минута, а пред зградом полиција је морала да одржава ред, пошто је маса света хтела да види убицу. Госпођа Вајдман одлази вечерас за Франкфурт.

ПИСМО ИЗ БУДИМПЕШТЕ

Мађарски државни намесник г. Хорти и краљевско питање у Мађарској

Одјек г. Хортијевог говора у Солноку

Будимпешта, крајем децембра. — Државни намесник Хорти је ових дана дао важну политичку изјаву, изазвану последњим догађајима, који су у вези с његовом личности. Подстрек за ту изјаву је дало иступање крајњих десничарских елемената у Мађарској.

Није никаква тајна да садашњи поглавар Мађарске гледа са симпатијама на ауторитативне режиме. То су психолошки може протумачити његовом војничком прошлошћу, али и обзирима на спољну политику. Мађарска се нада да ће у одлучном моменту добити помоћ од оних држава, које исповедају тоталистички или ауторитативни режим. Фашистички и национално-социјалистички пример примамљује и Мађарску, али, углавном, без већих резултата. Циркуска пропаганда и чудноватe методе те пропаганде одбијају знатан део јавности. Те радикалне фракције под вођством посланика Иштвана Балога и посланика грофа Фештетића отворено симпатишу с немачком спољном политиком и, шта више, ни најмање нису против немачког надирања на Исток, иако према гледишту мађарске већине то надирање угрожава и Будимпешту. Балог и Фештетић су одлучни противници хабсбуршке рестаурације, јер су уверени да би понован долазак Хабсбурговаца на престо значио крај великонемачких и мађарских фашистичких нада.

Отпор према легитимизму је пре три недеље изазвао Балогову фракцију да учини чудноват „екстемпоре". На збору странке у Дебрецину је државни намесник прокламован за краља Николу Првог. Читава историја није остала тајна, и водећим владиним круговима је била до крајности непријатна. Против иницијатора се, дакако, није могло иступити и мађарске власти су се трудиле да према могућности читаву историју ликвидирају ћутањем.

Државни намесник Хорти је одлучио да у краљевско питање унесе више светлости. Због тога је прошле недеље одржао у Солноку говор, који је мађарска штампа назвала посланицом народу. Хорти је у свом говору прецизирао своје становиште према главном уставном проблему. Поновио је своје речи из 1920 године, да се личност државног намесника не сме доводити у везу с проблемом престола. Томе је додао да и данас заступа исто гледиште и да на питање државног намесништва и краљевског престола гледа исто као и пре седамнаест година. Сва власт у Мађарској потиче од светостефанске круне. Уставни фактори су позвани да одлуче кад и како ће се решити тај читав комплекс проблема. Државни намесник Хорти је тиме ставио до знања да не аспирира на мађарски престо, и да је уједно и против тога, да се то питање реши на било који начин, који не би био у сагласности с одлуком уставних фактора.

То је апсолутно уставно становиште, које не искључује ни могућност, да сам државни намесник дође на престо ако уставни фактори изразе ту жељу.

То је, наравно, само теорија, јер политичка стварност не пружа базу за таква нагађања. Краљевско питање у Мађарској није актуелно ни као слободан избор краља, ни у чисто легитимистичком смислу. Само набацивање краљевског питања изазвало би велика трвења, како у мађарском парламенту, тако и у читавом народу.

Легимистичка пропаганда би лако могла бити јака, али исто тако су јаке и снаге, које устају против легитимизма. Сваки покушај да се Мађарска прогласи за краљевину разделио би народ на два табора. Тога су надлежни фактори свесни у Мађарској. Због тога садашње устројство одиста одговара реалној ситуацији.

Државни намесник је у свом говору то отворено подвукао. Иначе се ограничио на констатацију да републиканска форма у Мађарској није могућа. Позивајући се на неактуалност краљевског питања, опоменуо је мађарски народ да се чува политике, која би народ разделила на два или чак и више табора. У судбоносним моментима Мађарска мора имати сложно јавно мнење.

Говор државног намесника је према овдашњим назорима адресирана у првом реду табору стреластих крстова, који неће да види границе реалности. На исту адресу се Хорти обратио кад је поставио питање, ко би требао да буде у Мађарској диктатор. То питање би пре могло гласити, зашто да се у Мађарској заводи диктатура, кад је сва власт већ и данас у рукама кругова, које Италија и Немачка бесумње радо виде на челу мађарског живота.

Говор државног намесника Хортија је донекле подигао завесу и са унутрашње садржине мађарске оријентације. То је било на оном месту говора где је саветовао мађарској омладини да своју пажњу поклони највише трговини и предузећима, помоћу којих се може стећи богатство. Ту мисао су сместа пригрлили органи стреластих крстова и анализирали су је у том смислу, да се треба енергично борити против Јевреја који имају у рукама читаву мађарску трговину. Менталитет надлежних фактора у Будимпешти је следећи :верни су краљевској идеји, иако немају Отона, а расположени су национал-социјалистички, иако отворено не пристају уз Адолфа Хитлера.

Др. Ц.

крем за дан и ноћ, пудер, шампон, лосион, сапуни на **Бриселској изложби награђени златном медаљом**

Производи
Краљ. Дворска апотека
Мг. Ст. Д. ПОПОВИЋА
НОВИ САД

Зими реому и бронхитис можете сигурно лечити у термалном (парном) одељењу Новосадског јодног купатила

Пољска политика у 1937 године

(Од нашег дописника)

Варшава, 31 децембра. — У пољској иностраној политици од особеног је значаја, што се Пољска налази између двеју великих сила, које су истовремено и средишта двају непомирљивих схватања. Пошто се пољски карактер не слаже ни са једним од ових схватања, а и зато што је највише начело пољске државне политике, да не ступи у сувише тесне односе ни са једним од ових двеју сила, не треба се чудити што овај географски положај земље јако утиче не само на спољну, већ и на унутрашњу политику Пољске.

У унутрашњој политици главни је задатак да се политичким схватањима обеју суседних земаља супротставе јединствена воља и јединствена снага пољског народа, како не би биле савладане, а да се при томе не имитирају страни узори у организаторском погледу. Главни задатак спољне политике Пољске, пак, је у томе да одржава равнотежу између оба суседа и да не приступи никаквом политичком блоку, који би био уперен против једне од суседних великих сила.

У унутрашњој политици образовање „логора националне слоге" (ОЗН) било је од судбоносног значаја. Овој новој странци, на чијем се челу налази пуковник Коц, задатак је да испуни празнину која је настала после смрти маршала Пилсудског услед разних промена у политичком животу Пољске. Она, поред тога, треба да осигурава јаку базу за једну јаку владу. „Логор националне слоге" треба да постане центар, који је Пољској потребан за одржавање њене унутрашње равнотеже.

Пошто нико није тражио да буде уведен систем једне јединствене странке, то нису уклоњене ни постојеће десничарске и левичарске странке, којима је дозвољено да настављају своју досадању делатност.

У вези са политичким догађајима у години 1937 улога двојице највиших пољских великодостојника поново је стекла највећи углед: улога Претседника државе, који на основу устава по свом нахођењу образује владу и улога маршала Рић-Смиглиа, који као главни командант целокупне војске ужива највеће поштовање.

Сматра се да је пољска спољна политика у овој години пошла путем испробаним у току последњих година. Већ године 1932 маршал Пилсудски је предвидео да ће наступити велике промене структуре у међународним односима. Зато се у Пољској нико није изненадио сломом система Друштва народа — што је данас једна реалност — јер је пољска политика рачунала са овом могућношћу.

Из тог разлога, основне линије спољне политике министра г. Бека остале су непромењене. За Пољску и даље је главно да одржава добре односе са суседима на истоку и на западу, који почивају на двостраним пактовима, да поштују такође двостране савезе са Француском и Румунијом и да реализује што боље односе са свим осталим пријатељским државама, које као Пољска не желе поделу Европе у два идеолошка табора.

У развоју односа Пољске са суседима главни догађај године је пољско-немачки уговор о мањинама. Овим уговором уклоњени су сви спорови због положаја мањина у Немачкој одн. немачких мањина у Пољској. Овим уговором је донекле уређено и данцишко питање.

Нарочито су повољни односи Пољске са њеним савезницима. Пољско-француски савез ојачан је, што је потврдила и посета г. Делбоса Варшави. Повратак Француске политици реалности — што се све више оцртава — учинио је да пољско-француски савез у очима Француске добија све већи значај, тако да је Француска, најзад, правилно почела да схвата реалну политику Пољске, која жели непосредан споразум са суседним државама.

И пољско-румунски савез ојачан је ове године. Доказ су честе посете водећих личности обеју земаља Варшави одн. Букурешту. Краљ Карол посетио је пољску престоницу. Претседник републике Мошћицки и маршал Рић-Смигли посетили су Букурешт. Министри спољних послова, начелници генералштабова, претседници народних банака обеју земаља итд. такође су посетили једни друге. Пољско-румунска сарадња ужа је него икада. Може се чак рећи да обе државе образују бедем од Балтичког до Црног Мора.

Такође треба нагласити одличне односе Пољске са Енглеском, и са скандинавским државама, са којима је Пољска везана у првом реду негодовањем према идеолошким блоковима. Из тих разлога је Пољска устала против претварања друштва народа у идеолошки блок, у тренутку кад је Италија иступила из женевске установе, а Немачка дала своју познату декларацију.

Ако се учини политички биланс године 1937, онда се мора признати, да је гео-политички простор, у коме живи пољски народ, у години 1937 био најмирнија област Европе. Томе треба додати, да је ова година донела и знатно побољшање пољске привредне коњунктуре. Зато Пољска може да заврши годину 1937 у политичком и привредном погледу са пуно активним салдом.

(Трансконти)

Наочари
дипломираног оптичара
БЕНЕДЕКА су најбољи
Нови Сад, Краља Александра 16

Мацин
лековити чај
освежава — чисти крв — регулише варење — делује благо, а пријатног је укуса.
Производи
Краљ. Дворска апотека
Мг. Ст. Д ПОПОВИЋА
НОВИ САД

Мушкарци!

За лечење сполне немоћи, СЕКСУАЛНЕ ИМПОТЕНЦИЈЕ, за сполну малакс лост за појачање сполне функције покушајте оригиналне хормонске

VI-HA-GE пилуле

Добивају се у свим апотекама: 30 пилула дин. 84.—, 100 пилула дин. 217, 300 пилула дин. 560. Поштом на доплату дискретно разашиље **Главни депо Фарм. Хем. Лабораторијум „ВИС-ВИТ" апотекар Мр. Б. Богдановић, Загреб, Лангов трг 3.**

(Огл. рег. С. бр. 26856-37).

НОВ РАСПОРЕД РАДА У КАСАЦИОНОМ СУДУ

На последњој пленарној седници Касационог суда, која је одржана 29 о. м. донесена је одлука о новом распореду рада. Касациони суд у 1938 радиће: прво грађанско одељење уторником, четвртком и суботом, а друго грађанско одељење понедељком, средом и петком. Кривично веће састаће се уторником и петком, а дисциплинско само једаред недељно, и то суботом.

Претседник првог грађанског већа је вршилац дужности претседника г. др. Сава Путник, а чланови су гг. др. Миливој Поповић, др. Михајло Теодоровић, Душан Спалатин и др. Теодор Петковић, судије Касационог суда.

Претседник другог грађанског већа је г. др. Никола Игњатовић, а чланови су гг. др. Јован Савковић, др. Антун Гргинчевић, др. Стеван Милић и Војислав Гомирац, судије Касационог суда.

Кривично веће Касационог суда састављен је по новом распореду овако: претседник г. др. Емилијан Богосављевић, а чланови су гг. Јеремија В. Јеремић, др. Бошко Ђурђев, др. Владимир Белајчић и др. Јован Катурић, судије Касационог суда.

Записничари првог већа су г. Стјепан А. Бењак и гђа Иванка Јанкелић, другог већа г. Душан Дамјановић, судија Окружног суда и гђа др. Марија Станковић, секретар Касационог суда, записничари су надаље у дисциплинском већу, судијском г. Стјепан А. Бењак, у дисциплинским већима адвокатским и јавнобележничким г. Душан Дамјановић.

Према одлуци пленарне седнице, у грађанским стварима (ревизиским и рекурсним) прво грађанско веће решаваће ствари протоколисане под парним бројевима, док ће друго грађанско веће решаваће предмете под непарним бројевима с тим, да се предмети у којима буде искључења и изузећа имају између ових већа заменити.

Увид у главни регистар и давања обавештења у радне дане допуштен је у Касационом суду од 9 до 11 часова а примање поднесака од 9 до 12 часова, недељом и празничким данима од 9 до 11 часова.

Идући број „Дана"

због тарифског празника, календарске Нове године излиће у понедељник у редовно време са датумом од 4 јануара.

Политички живот

Г. Д. Љотић у Новом Саду

Јуче после подне у 17 часова београдским путничким возом допутовао је у Нови Сад вођ Југословенског народног покрета „Збор" г. Димитрије Љотић, кога су на железничкој станици дочекали претставници „Збора" у Новом Саду.

Са станице одвезли су се у клупске просторије у Краља Петра улицу број 3, где је одржана конференција присталица странке г. Љотића.

Главни говорник на озој конференцији био је г. Димитрије Љотић, који је своје слушаоце упознао са стањем у његовој странци и са разлозима трзавица о којима је дневна штампа доста писала. Затим је г. Љотић изнео своје погледе на унутрашњу и спољну ситуацију наше државе. На крају свога говора г. Љотић је нарочито истакао оданост и верност према политици Блаженопочившег Краља Александра Првог Ујединитеља и према Краљевском дому Карађорђевића.

После завршене конференције приређена је заједничка вечера у Руском официрском дому. На овој вечери одржао је здравицу претставник „Збора" у Новом Саду инж. г. Дарко Петровић, на коју је одговорио г. Димитрије Љотић.

Г. Љотић се јутарњим возом вратио у Београд.

Велики лов у Бођанској шуми

Дирекција шума у Новом Саду и Шумска управа у Бачкој Паланци приређују велики дводневни лов на репрезентативном ловишту Министарства шума и рудника у бођанској шуми у срезу оџачком.

У лов су позвани многобројне истакнуте политичке личности, међу њима министри гг. Станковић, Цветковић и Черкић, народни посланици гг. Јеша Томић, потпретседник скупштине и Светолик Станковић, као и претставници ЈРЗ у Сомбору гг. др. Цвета Маглић, др. Миливоје Петровић и друге угледне личности. У лову ће још учествовати и директори гг. инж. Пећинац и Дрндарски.

ДВОСТРУКО ВЕСЕЛО

са практичним даром!

неколико примера:

1 дечји спорт-свитер са шалом од вуне, у свим бојама	50-
1 дечје ски-одело од јаког плетеног штофа	44.-
1 пар дечијих вунених рукавица двоструко плетених	14.-
1 пар дечијих вунених с кни	12.-
1 зимске гаћице за девојчицу	9-
6 ком. џепних марамица у лепим бојама	9.-
	Дин. и више

и многи други практични артиклови по ниским ценама,

у лепим божићним кутијама.

КЛАЈН ЕУГЕН, Нови Сад - Петровград

Спортски дочек Нове године у Занатском дому

Вечерас ће у Занатском дому бити врло весело. Тамо с. к. Војводина приређује спортски дочек Нове године. На програму су разне атракције у којима ће учествовати сви познатији играчи и функционери, а ресторатер г. Мане Вранић специјално је декорисао све дворане Занатског дома. Највеселија тачка ће бити испраћај старе и дочек Нове године.

Несумњиво је да ће овај спортски дочек бити један од најзанимљивијих и највеселијих.

ПОСЛЕ 21 ГОДИНЕ...

Вратио се из Совјетске Русије у Банатски Карловац

Банатски Карловац, 31 децембра. — Из Русије вратио се, ових дана, у Банатски Карловац Валентин Рем, који је био у Русији 21 годину. Он се вратио са женом и са једним дететом Мештани су повели акцију да се Валентину Рему, који је без сретстава за живот, помогне и у ту сврху скупљају се прилози.

Избори за нове сенаторе биће одржани 6 фебруара о. г.

Београд, 31 децембра. — Јуче је обнародован Указ о избору нових сенатора, који гласи:

У име Његовог Величанства Петра Другог по милости Божјој и вољи народној Краља Југославије, Краљевски Намесници на предлог Министра унутрашњих послова, а по саслушању Министарског савета, на основу §§ 1 и 2 Закона о избору сенатора

РЕШАВАЈУ:

да се у недељу 6 фебруара 1938 године изврше избори сенатора за шестогодишњу периоду по прописима Закона о избору сенатора, и то: у Дравској бановини за једног сенатора, у Савској бановини за седам сенатора, у Врбаској бановини за једног сенатора, у Приморској бановини за два сенатора, у Дринској бановини за два сенатора, у Дунавској бановини за пет сенатора, у Моравској бановини за једног сенатора, у Вардарској бановини за три сенатора и у граду Београду са његовим управним подручјем за једног сенатора.

Министар унутрашњих послова нека изврши овај Указ.

III Бр. 43553
30 децембра 1937 год.
у Београду.

ПАВЛЕ с. р.
ДР. СТАНКОВИЋ с. р.
ДР. ПЕРОВИЋ с. р.

Министар унутрашњих послова
ДР. КОРОШЕЦ, с. р.

Вучење IV кл. 13 и 14 I

Срећке се могу добити у глав. овлашћеној продавници срећака

ЛАЈОША ЛУСТИГА

Нови Сад Кр. Александра 13.

Овде, у овој срећној колектури, је испећена у прошлом колу премија од 2,000.000 динара

Подела зимског топлог одела истарској деци у Новом Саду

Просветно и потпорно друштво „Истра" у Новом Саду, у оквиру своје скромне могућности, поделило је сиромашној деци истарских избеглица, као и одраслим истарским избеглицама оба пола топло зимско одело и обућу. Преко двадесеторо деце и одраслих добили су топле зимске хаљине, светере панталоне, кошуље, капе, чарапе и ципеле. Поред одела и обуће, свако дете добило је по једну кесу слаткиша.

Деца, весела и озарена лица, са пуно захвалности, отишла су својим кућама да обрадују своје сиромашне родитеље својим новим хаљинама.

За ово хумано дело нека је велика хвала и наша благодарност гг. трговцима и свима грађанима града Новог Сада, који су се одазвали нашим молбама и дали свој прилог за нашу сиротињу. Имена ових добрих и племенитих људи објавићемо накнадно.

Посебно пак најтоплије захваљујемо чланицама Кола српских сестара у Новом Саду, које су нас у извршењу овог хуманог дела, оденувши десеторо наше деце, много задужиле.

Свима нека је наша братска хвала и благодарност.

Претседник
Мохоровић Антун

БОНБОНЕ, ЧОКОЛАДА и остале ПОСЛАСТИЦЕ
УЗ НАЈНИЖЕ ЦЕНЕ КОД
МОЈСОВИЋА

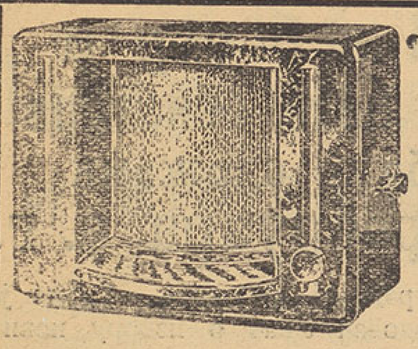

Са највећим ВЕСЕЉЕМ чекате БОЖИЋ ако набавите

PHILIPS радио

Најбољу робу и најповољније услове налазите код мене

На захтев шаљем проспекте. У унутрашњост робу шаљем о свом трошку

philips radio ТЕОФАНОВИЋ РАДОЛИЦА ТЕЛ 30-63

Сталан лагер лустера и сијалица

SVAKU KOLIČINU SIJALICA DOSTAVLJAM TELEFON 30-63

Оживотворење народног репертоара са музиком на новосадској сцени

„Ђидо“ са музиком Петра Стојановића

За прву овогодишњу премијеру класичног Веселиновић-Брзаковог народног комада „Ђидо“, који је синоћ приказиван у Спомен-дому у једној сасвим новој обради и са музиком г. Петра Стојановића, владало је код новосадске позоришне публике прилично интересовање. Стављајући на репертоар ово одлично дело из народног живота управа позоришта жели је са овим уједно и да отвори своју музичку сезону извођењем једне сасвим нове музике, испуњавајући тиме ону велику празнину, која се видно осећала.

„Ђидо“, једно типично сликовито дело из народног живота које је само један сјајан цртач наших сељачких душа као што је то био Јанко Веселиновић мајсторски умео да изведе. Дело је живо, садржајно и испуњено од почетка до краја разним интересантним догађајима какве сада не сусрећемо у садашњици. Кроз цео комад провејава здрав сељачки хумор, који још увек може у пуној мери да загрејава и развесели гледаоце. Истина, садржина комада је прилично нереална и несхватљива у односу према данашњем животу и приликама код наших сељака, али захваљујући вештој сценској и режиској обради редитеља г. Танхофера, то се ипак није у толикој мери могло осетити. Углавном, комад је код гледалаца добро примљен и често поједине сцене попраћене су бурним аплаузима.

Са музиком г. Петра Стојановића, који је у „Ђиду“ унео један сасвим нов дух, модернији и савременији, публика је била потпуно задовољна. Захваљујући диригенту г. Рикарду Шварцу, који је успео са много среће и стварног уметничког знања да спреми ову музику, успех „Ђиде“ у новој обради био је изнад ишчекивања. Публика је, поздрављајући топло и глумце и приређиваче, као и госта г. Петра Стојановића, који је на синоћној премијери лично присуствовао, изразила своје задовољство што је извођење „Ђида“ стављено на један високи уметнички ниво.

На новосадској сцени „Ђидо“ изведен је са пуним успехом. Глумци су са своје стране много допринели да се на позорници што више изнесе оно право обличење нашег типичног сељачког живота, што им је успело потпуно.

Г. Александар Рашковић улогу старог отреситог сељака Маринка добро је одиграо. Он је успео да нам прикаже тип једног нашег народног јунака, који не зна за препреке, и код кога кубурлија и револвер играју главну улогу.

Г. Милан Ајваз, као Станојло, са рутином једног одличног глумца такође је са пуним успехом приказао једну интересантну сељачку фигуру какву ми већ данас на селу не можемо сусрести.

Гг. Никола Гашић и Милан Миљуш са своје стране, одличном глумом, такође су много допринели да сцене буду живе и интересантне, прожете оним правим народним сељачким животом.

Сеоску будалу ретком типу, бескичмењаку, кога сви исмејавају сјајно је извео г. **Станоје Душановић,** уносећи својом одличном мимиком пуно хумора и веселости. Публика је бурно поздрављала поједине сцене у којима је бриљирао г. Душановић.

Г. Стојан Јовановић, као Милић, пријатељ Здравков, такође нам се претставио у најлепшој боји дајући нам једну лепу фигуру отреситог сеоског момка, смелог и храброг, какви су се некада сусретали по нашим селима.

Гђица Маша Перенчевић, као Живана и гђа **Ружа Крањчевић,** као Павлија, жена Маринкова извела су своје улоге без замерке. Нарочито гђица Перенчевић, која је отпевала са својим пријатним гласом неколико лепих арија, претставила нам је једну типичну сељанку лепу и веселу, уносећи пуно живости и узбудљивости у поједине сцене. Гђица **Милена Петровић** и **Илинка Душановић** истакли су се у овом нашем сељачком комаду са својом одличном глумом ,мимиком и песмом. (У комаду је суделовао и мали симпатични љубимац позоришне публике Миша Мергл, који је имао улогу келнера који је већ сада показао све способности једног малог глумца).

Режија г. Танхофера била је одлична а сценограф г. Шербан још једном се показао као уметник и мајстор у изради најтежих декорација.

У. Чоб.

Божићне поклоне:

фото - апарат, фото - албум, добићете у стручној радњи **Барта и Друг** Краља Петра I. ул. 30

Божићне помоћи руским избеглицама

Под Високом Заштитом Њ. В. Краљице Марије Руско Добротворно Друштво Велике Књегиње Марије Кириловне у Новом Саду, под претседништвом гђе Зорке уд. А. Продановић, поделило је у току месеца децембра сиромашним руским избеглицама преко два вагона горивог дрвета. За наступајуће празнике друштво је поделило сиромашним руским избеглицама за преко 200 душа животне намирнице као брашно, шећер, маст, разно одело и веш итд.

Свима дародавцима друштво најискреније захваљује на прилозима. Моли се цењено грађанство да и даље потпомогне друштво у овом хуманом делу.

—o—

Стање снега у Фрушкој Гори

Према извештају Југословенског зимско спортског савеза зимско-спортске заједнице Друштва Фрушка Гора, стање температуре и снега у Фрушкој Гори, у околини туристичких домова Друштва Фрушка Гора 31 децембра је следеће: температура у 7 часова била је минус 4, висина старог снега је 10 см., а новог 25 см. Снег стално пада. Квалитет снега је сув („пршић“) за скакање је добар само на друму од Дома преко Венца на Парагово. Барометар претсказује хладно време са снегом.

Резервисање соба и кревета потребно је унапред учинити код „Путника“. Аутобуси на Венац саобраћају редовно.

Основана је Књижевна задруга „Доситеј“ у Петровграду

Петровград, 31 децембра. — Иницијативом неколицине овдашњих интелектуалаца, основана је „Задруга за набавку књига Доситеј.“

Потреба оснивања овакве задруге била је, што образованијем грађанству у Петровграду, и његовој околини ,недостаје одговарајућа књижница, што су надаље књиге за једну овакву библиотеку врло скупе, тако да тај део грађанства није у могућности да дође до лектире, помоћу које би проширио своје опште а и стручно образовање. Према идеји покретача, ово удружење треба засновати на задружној основи тако да би ова књижевна задруга била једина овакве врсте не само у нашој земљи већ, по мишљењу оснивача овог удружења, и једина у Европи. До сада већ је израђен нацрт правила задруге, која су на оснивачкој скупштини углавном примљена. Према овом нацрту, рад задруге требало би да отпочне са бар сто чланова. Међутим, већ приликом уписивања одзив је био врло велики, па је број премашио потребну цифру чланова, који су малим изузетцима већином Срби. Да би се убрзо дошло до књига, умољена је овдашња општина која располаже са овећом библиотеком, да изда овој задрузи на реверс одабране књиге, које би се члановима ставиле на расположење. Градско веће, међутим, одбило је ову молбу. До данас скромним сретствима, набављено је око 250 најновијих књига из науке и белетристике, већином стручних ствари.

Ова библиотека дело је културних људи, махом интелектуалаца, чија је жеља да се оствари једна овећа библиотека, која би својим стручним стварима попунила ону празнину и потребе што их имају интелектуалци у овом крају. *(Дан)*

Заступство и стовариште писаћих машина

HERMES BABY — мала портабл писаћа машина чувене швајцарске творнице E. Paillard i Cie, Yverdon-Schweiz
цена за готово Дин. 2.000.—
цена на отплату „ 2.200.—

HERMES MEDIA — портабл писаћа машина исте швајцарске творнице
цена за готово Дин. 2.400.—
цена на отплату „ 2.700.—

OLIMPIA ALFA — нормална портабл писаћа машина чувене немачке творнице Europa a. g. Erfurt-Nemačka
цена за готово Дин. 1.840.—
цена на отплату „ 2.000.—

OLIMPIA SIMPLEX — портабл писаћа машина исте немачке творнице
цена за готово Дин. 2.350.—
цена на отплату „ 2.500.—

ORGA — велика канцелариска писаћа машина познате немачке творнице „Orga“ a. g. Berlin
цена за готово Дин. 2.700.—
цена на отплату „ 3.000.—

ТРАЖИТЕ ПРОСПЕКТЕ И ОТПЛАТНЕ УСЛОВЕ

ПОВЛАШЋЕНА КЊИЖАРА

БРАЋА МИШИЋ, НОВИ САД

Моле се ц. претплатници „ДАНА“ који нису извршили дужну претплату, да то изволе што пре учинити путем послатих чековних уплатница.

Уплатницу треба читко испунити на бр. 58.460 нашег чековног рачуна са назнаком да ли је нови или стари претплатник.

Уколико је који од цењ. претплатника изгубио уплатницу може је добити код саме поште уз цену од 2[illegible] пара.

Данашњи програми у биоскопима

APOLLO

1 — 2 јануара

Драма из руског живота

ТРОЈКА

ODEON

1 — 2 јануар

Филм бурног смеха

Весели момци

(три артиљерца у женском пансионату)

URANIA

1 - 2 јануара у 10.30 МАТИНЕ

Мика Миш

Велепрограм

3, 5, 7, 9.15 час.

МАРЛЕНА ДИТРИХ

у суперфилму у природним бојама

АЛАХОВ ВРТ

РЕКС

31. XII у 5 и 7 час

100.000 ДОЛАРА

31 XII у 9.15 и 1-2 јануара

ПАУЛ МУНИ у филму

КРИК ИСТОКА

(добра земља)

ЛУКСОР

31 XII у 5, 7, 9, 11 час.

Ах те жене

од 11 час. делење поклона

1 и 2 јануара

Ах те жене

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен је од 11—12 часова.

РЕСТОРАН ХОТЕЛА „КРАЉИЦА МАРИЈА“

свако вече дансинг. Свира Новосађанима најомиљенији џез-оркестар „Русијан“. Директор Марковић.

ХОТЕЛ „СРПСКИ КРАЉ“

Свако вече дансинг. Севдалинске певачице. Отворено до зоре.

РЕСТОРАН СПОМЕН ДОМА

од 1 јануара 1938 год. прима абонирце. Цена дин. 510.—

СВАКИ нема толико новаца, да путује у бању,

АЛИ сваки би морао дати годишње око 100 динара за здравље и месец дана пити место друге воде наше чувено: РАДЕНСКО ЛЕКОВИТО ВРЕЛО — ОНО СА ЦРВЕНИМ СРЦИМА.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА

„Књаз Милош“ Ш. Д. Б. НОВИ САД Трифковићев трг 3-I. Телефон 20—20 и 32—42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. Крагујевац: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

Осуђена је врачара која је помоћу дрвеног прстења „набављала“ девојкама масу „каваљера“

Петровград, 31 децембра. — У Среском суду, пред судијом г. Мурављевим одржано је суђење Ружи Раду, Циганки-врачари, која је одговарала за једну превару и уцењивање.

Пре неколико месеци, Ружа је врачала неким девојкама у селу Српском Андрејевцу, да би младићи трчали за њима. У овом случају прстени од дрвета које су девојке требале да носе неколико дана као амајлију, имали би да им донесу толико каваљера да би се оне врло брзо удале бирајући између њих кога год хоће. Међутим, један се прстен сломио. И када је та девојка покушала да га врати врачари, ова јој је као отштету затражила ништа мање него 500 динара. Том приликом запретила јој је да ако не добије новац, онда ће јој тако врачати да ће девојка завршити грозном смрћу. Врачарина претња на крају је и успела и она је измамила новац.

На данашњем суђењу, Ружа је признала дела за која је оптужена. У своју одбрану, навела је да је сирота, као и да је од врачања животарила. Суд ју је казнио са 600 динара новчане казне претвориве у десет дана затвора. *(Дан)*

Инжињер петровградске творнице сапуна Миронов покушао самоубиство

Петровград, 31 децембра. — У своме стану, покушао је синоћ да изврши самоубиство тровањем Коста Миронов, инжињер у овдашњој познатој фабрици сапуна и парфема индустријалца г. Лукића.

Већ дуже времена Миронов је боловао од једне нервне болести, која је настала у току његовог дугогодишњег рада у фабрици парфема, јер су му јаки мириси нанели повреде на можданим ткивима. У последње време, инж. Миронов врло рђаво се осећао. Шта више, патио је и од несанице. У погледу његове болести постојала су контрадикторна мишљења лекара. Наиме, једни су му препоручивали операцију док су му други саветовали да је иста непотребна. А инж. Миронов се и даље рђаво осећао. Сваким даном било му је све горе. У очајању, он је синоћ покушао да изврши самоубиство. Попио је једну већу количину верамона и тврдо заспао. Ваљда у нади да ће тако бити лишен свих мука, и да се никада више неће пробудити. Међутим, његова супруга када је видела да Миронов не показује никакве знаке живота сутрадан ујутру, пренела га је одмах у болницу где му је указана лекарска помоћ. Његово стање је сада добро, па се верује да ће остати у животу.

На саслушању, инж. Миронов одбио је да призна да је покушао да себи одузме живот. Изјавио је да је велику количину верамона узео ради тога да би могао да заспи. Међутим, додао је да више никада неће употребити верамон... *(Дан)*

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Управа ,уредништво и администрација „Дана“ честитају најсрдачније Нову годину свима својим поштованим читаоцима римокатоличке, грчко-католичке, старо-католичке, реформатске и евангеличке вероисповести.

ХОТЕЛ „СРПСКИ КРАЉ“
СВЕЧАНИ ДОЧЕК НОВЕ ГОДИНЕ
Ко од гостију нађе у крофни прву луткицу добија прасе, друга луткица носи флашу шампањца итд.
ИГРАНКА ДО ЗОРЕ
Пред зору пасуљ-чорба и „Корхељ левеш“

Госпођа Александра пок. Јована Коларског, трговца у Новом Саду, Темеринска 29, поклонила је 34 пакета намирница сиротој деци осн. школе „Змај Јова“ у Новом Саду. На овом племенитом дару управа школе се захваљује. Овакви примери су доста ретки, а сиромашне деце у перифериским школама врло много, па се због тога мора похвалити овако добро дело баш пред велике празнике, када је овака помоћ добро дошла. Недавно је супруг гђе Коларски умро, а она се за покој душе његове, на овај племенити начин сећа, а њеним осећајима придружују се и они, којих се она сетила. — Управа школе „Змај Јове“.

И ВИ ТРЕБА ДА ЗНАТЕ

да можете и Ви набавити целокупан **Сименсов** инсталациони материјал, као моторе са припадајућим деловима, жаруље и лустере, код инж. **РУДОЛФА БУРГХАРДА, Нови Сад,** Краља Александра 16 (Менратова палата)

Дочек Нове године приређује вечерас 31 о. м., у свима просторијама старе Занатлиске задруге Јно „Карађорђе“. На програму су шаљиве позоришне тачке, лицитација печеног и хватање живог прасета.

Г. Лавров Михајло, рачунски контролор Финансиског одељења Банске управе, са успехом је положио виши стручни испит за рачунско-благајничке чиновнике у ресору Министарства финансија.

Гца Ливиа Димитриев, помоћни књиговођа Финансиског одељења Банске управе; одлуком Заменика бана г. Светислава Рајића, унапређена је за књиговођу осме положајне групе.

АКО ЖЕЛИТЕ ДА КУПИТЕ себи или на поклон најелегантније и најфвије пудријере донете директно са ПАРИСКЕ ИЗЛОЖБЕ, добићете их једино код „Хигиеа“ дрогерија К. Живојновић, Нови Сад.

Др. Петар Ст. Араницки, отвара 1 јануара 1938 год. адвокатску канцеларију у Новом Саду, Краља Александра ул. бр. 7. I. телефон бр. 25-09.

ДА ЛИ СТЕ ВЕЋ СЛУШАЛИ ТОКИО

Siera

апарат омогућује Вам да га слушате. Продаје и на отплату „ЛУКС“ РАДИО — Марко Дослер Нови Сад, Краља Александра 24.

Подајте начинити уметнички снимак Вашег детета. Имаћете радост од тога и у дубокој старости. „РОЈАЛ“ фотостудио, зграда Матице српске.

Нашој милој и никад непрежаљеној ћерки

† Иванки Бељански

ученици седмог разреда гимназије даваћемо у суботу 1 јануара 1938 40-дневни помен на православном гробљу у Стапару, те овим путем јављамо то свима нашим сродницима, пријатељима и познаницима, као и другарицама покојничиним

КОСТА И СТАНА БЕЉАНСКИ

ПОЗОРИШТЕ

Репризa „Ђида“

У суботу, 1 јануара 1938 г. понавља се „Ђидо“ од J. Веселиновића, са новом музиком Пере Стојановића.

На премијери је нова инсценарија и нова музика потпуно усвојила публику, која је поново заволела наш народни комад с певањем. Овим покушајем нађен је још један домен који је до сада остао неискоришћен, а који ће свагда имати своју благодарну публику.

Улазнице за ову претставу већ се продају у књижари „Славији“ (тел. 24-95) и на позоришној благајни у Спомен-дому.

У недељу, 2 јануара, приказује се као дневна претстава са сниженим ценама Нушићев „Покојник“, а као вечерња приредба даваће се успела комедија „Трипут отац“ од Карпентера.

—o—

Случајно је убио пријатеља

Дебељача, 31 децембра. — Каменко Пантелић и Ђока Тоћер, земљорадници из Сефкерина, дошли су послом у Дебељачу. После свршеног посла свратили су се у једну гостионицу, те су попили неколико чаша вина. Ускоро су ипак колима полазили кући. На путу је Пантелић извадио револвер, да би га напунио. Међутим, пиштољ је био пуњен, те се случајно опалио. Метак је ранио Пантелића у руци, те се после забио у чело Тоћеру. Тоћера су одмах превезли дебељачком лекару др. Ирицу, али је несрећник на путу издахнуо. Пантелић је спроведен панчевачком тужиоштву.

СВЕТСКА АТРАКЦИЈА У „СЛОБОДИ“: МИС ОКУЛТА

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Радослав, син Милана Ђерића, кројача и Виде Радованов. — Мурис, син Сулејмана Џиндо, бравара и Азире Исабеговић.

Венчања није било.

Умрли су: Сава Јакић, штампарски радник, стар 18 год. — Ана Вранић, домаћица, стара 17 год. — удова Сузана Ердеш рођ. Туба, домаћица, стара 78 год.

Даклем усврши ла се и ова 1937 година, које је ра чунамо по шокачким, и да чу јеш, неможем ти се баш да поквалим сашњомекана. У првим реду заото које сам још сас једном годином више натоваријо на мојим лећима касти и се оптеретијо да ји једва вучем и ти могу да кажем да садска све већма осјећам на истом мени један терет од 365 дана и ноћи, а кадгођ, у моје млађе доба, на ото нисам ни помишљо негер сам издржаво и састаљо и по две ноћи сас једним даном ко ништ касти и сам једва чеко на тако штогођ. И доклен сам испре навек гледо узнапредак и се веселијо сваком божјем дану а и ноћи, садека ти се све чешћије осврћем унатрашке и се опсећам на оно што је прошавсто и што је некад било, баш кав онај деда сас гуслама и сас својим једним унуком касти. То је наприлику због што се мене тиче, а због што се тиче онако за друге којекакве ствари и датунге у прошавстој години, и сам знаш да се баш не можем ни сас те странке поквалити, почему ји је и ове године подоста умрело, које су могли јоште и како да живиду на једну славу и и чест Србље и једног православија ка ти. Ал шта ту мож кад не мож, почим све што се роди и што се у колевки јал у корњанцету одљуља мора и да умре и ту немаш шта другог ни да измишљаваш ни да тражиш, негер да кажеш само, чест и част и слава свим тим нашим милим и драгим, великим и малим спокојницима и нека Бог бидне милостиван њевој души. И да чујеш, одкаде сам свако оматторијо а ја, кадгођ се сетим на тако једног спокојника, таки тргнем по коју љуту јал горку јал већ до какве дођем, а све за један спокој њови душа касти, и ома ми бидне никако лакшије. Данаске ћеду даклен да прослављаду једни шокци и друга иноверија своју нову годину а Србља и једно православије ће да дочека и прослави кроз две недеље и да чујеш не можем никако да се измирим сас тим да је ово садека права нова година, манда примам кав и други бејамтери плаћу, почем ти ја примам и на друге прве па ми није нова година, јербот кад би тако рачунили ондак би за једне паворе касти нова година била ондак кад продаду жито јал кукуруз а за нашог Морица би било сваке субате почем ондак наплаћива строшкове. Негер да чујеш, кад сам се већем опомено нашог Морица, да ти јавим које се исти наш Мориц здраво нешто забринуто и је тај дан ома одржо нике дугачке разговоре сас једним својим цидама и колегерима па су исти кад су се разилазили, здраво никако фришко оджурили једним својим кућама. А њова је нова година већем отпочела још испре два месеца па јим коканда неће биднути повољна. А садека поздрављам свој браћи хорватима, крањцима и другим једним шокцима њову ногу годину и јим желим од Бога здравља, среће и једног наспретка касти.

МИТА КРАДИЋ
ноћном стражар а дањом књижовчик

Стигли су најновији ОРИОН радио апарати: ГЕЛБ, Кр. Петра II ул. бр. 23.

СЛУЧАЈНА РЕПОРТАЖА О ЧОВЕКУ КОЈИ ЈЕ СТУДИРАО У СОВЈЕТСКОЈ РУСИЈИ

Чудотворни бесправни лекар Иван Маленчић из Мокрина који лечи људе од – импотенције

одговарао је пред Окружним судом у Великој Кикинди и осуђен на три месеца затвора

Велика Кикинда, 30 децембра. — У гунгули стешњене групе сељака, у уском полумрачном ходнику кикиндског окружног суда као да нешто проструја. Гласови умукоше и радознале укочене очи сељака забезекнуто се зауставише на једној малој средовечној фигури, која се лежерно уз степенице помицала горе.

— Ево га, иде! — јекну тихи шапат.

Људи се промакоше са језом и страхопоштовањем. Мала фигура проби се између њих:

— Добар дан, грађани.

— Дабогда...

Сетне, потамнеле очи, са једним чудним изразом сумње и питања зауставише се на овим укоченим ликовима. У том погледу као да се могао прочитати осећај претње и осуде, који прожима до сржи присутне сељаке, као немирна савест.

Несрећник се скупи сасвим у дну полумрачног судског ходника.

Тишина још увек иста.

*

— Иван Маленчић, — јекну промукло глас судског прозивара кроз затуљени ходник.

Чудна се фигура помакну напред. Нечујно одгурну отшкринута врата суднице и згрчи се пред једним столом као сенка.

Старешина Државног тужиоштва г. др. Хоманов отпоче са оптужницом.

— ... Маленчић Иван, који се недавно вратио из Совјетске републике, у Мокрину је бесправно лечио болеснике и примао за то награде. Издавао је и потписивао рецепте својим сељацима, као др. Папић...

Оптужени суморно слуша оптужбу државног тужиоца. Израз лица му је неодређен и чудан. Поглед му је, некако, болећиво туп. Чини утисак као да не разуме и не чује ништа од свега.

— Зашто сте то све радили?

Он се трже. Један тих, једва чујан, глас као из дубине.

— Па, имам права на то. Ја сам лекар. Свршио сам у Совјетској Русији медицински факултет. Ево, имам и документа о томе.

И док он лежерно, тихо претура по џеповима за документе сви га напрегнуто слушају и посматрпају са једним изразом неверице и неповерења.

— Мени се сви обраћају. Ја их не зовем. Кад нигде, не добију помоћи ја их лечим. Новац нисам ни од кога тражио. Болесници су ми сами оставили све...

*

Велика група сељака, нестрпљива и нервозна, стисла се у ходнику у једној гомили и бојажљиво ишчекује. Једва се пробија тихи жамор. Разговарамо са њима, о оном чудном лекару из Русије. Све је њих позвао суд. Разуме се, да сведоче против њега.

— Ми не можемо сведочити против њега. Он није крив. Сви идемо сами код њега, — прича један старији лала.

То кажу и остали.

— Па, да ли је помогао некоме?

— Јесте. Све је он излечио. Ето, мом брату нико од лекара није могао да помогне. Требало је да умре. И да није било њега...

Један млађи сељак прогура се напред.

— Видите како сада изгледам. Здрав сам као челик. А пре? Ето, нека сви кажу... И то само њему имам да захвалим.

— Мој комшија, — прича други сељак, обишао је све најбоље специјалисте у Петровграду, Кикинди, Суботици. Био је потпуно полно неспособан. Лекари су већ дигли руке од њега. Наш доктор га је за неколико часова потпуно излечио. И да га видите сада! Сав је преображен...

*

Мали прекид.

Тих, мало погурен, оптужени се увукао у своје мисли. Гурамо га мало иза леђа. Он се окреће. Разговарамо неколико тренутака. Он је отворен. Прича без устезања о свему. Наравно, разговарамо и о Совјетској Русији, где је он живео преко двадесет година, после ратног заробљеништва.

— Како успевате да лечите болеснике од импотенције?

— Врло једноставно. Мене је изненадило да овдашњи лекари у том погледу тако мало имају смисла. Тамо је то једна најобичнија ствар.

*

Претрес се завршава.

— Иван Маленчић, оптужен због бесправног лечења болесника у виду заната, осуђује се на три мсееца затвора и 900 динара новчане казне.

Нико ништа није приметио.

У. Чоб.

—o—

Ухапшени лопови у Даљској планини

Вуковар, 31 децембра. — Органи жандармериске станице у Даљу ухапсили су у току претпрошле ноћи у Даљској планини неког Ђуру Милоша и његову осамнаестогодишњу ћерку Марију. Приликом претреса у стану Лазара Бабића, који је сакривао Милоша и његову ћерку пронађен је читав магазин разних крадених ствари. Узет на саслушање, ухапшени Милош, који је мађарски држављанин, признао је да је све ствари покао у Сомбору, док их је у околини Даља препродавао, разуме се, у бесцење.

По завршеној истрази дрски крадљивац и његова ћерка ће бити упућени, са краденим стварима, Претстојништву градске полиције у Сомбору ради даље истраге.

ЕТИЛЕН
НОВИ САД
КР. ПЕТРА II Бр. 4.
ЧИСТИ СУВО
ВАША ОДЕЛА

СПОРТ

ЗА БОЖИЋНИ ПЕХАР ННП-А

Истра—Трговачки

Игралиште „Карађорђе“, почетак у 2 часа после подне

У недељу неће бити прворазредних утакмица за Божићни пехар Ннп-а. Одиграће се само једна другоразредна пехарна утакмица и то између Истре и Трговачког. Сусрет ће бити одигран на игралишту „Карађорђе“, а почетак је тачно у 2 часа после подне.

Истра је, у јесењем првенству, победила Трговачког, потпуно заслужено са 2:0. И не само то. Истранци су у току целе јесење сезоне показали много бољу форму од Трговачког, тако да се претпоставља да ће и у недељу победити.

Не треба, ипак, заборавити да је Трговачки тим одличних појединаца и да је жељан рехабилитацији. Врло лако је могуће да Трговачки овога пута против Истре заигра изнад сваког очекивања и да однесе једну лепу победу. Јер и спортска „освета“ има својих дражи.

С обзиром да се на овој утакмици сусрећу наша два најбоља другоразредна клуба ,који су уз то вечити ривали, утакмица заслужује најтоплију препоруку.

Пред фузијом кулских клубова, Јск-а и Хајдука

Кула, 31 децембра. — Прворазредни клуб ЈСК одржаће у току месеца јануара годишњу скупштину на којој ће узети у претрес питање фузије са овдашњим Хајдуком.

О овој фузији се у последње време у Кули много говори. Код свих овдашњих спортиста изражена је жеља да се Јск и Хајдук фузионишу, чиме би Кула добила један одличан прворазредни клуб.

Јозеф Тремл, одлично лево крило Јск-а, треба ускоро да приступи новосадској Војводини. Управа његовог клуба и играчи чине крајње напоре да га задрже, али Тремл свакако жели да се пресели у Нови Сад и да заигра у тамошњем водећем клубу.

Редовно купање у Новосадској јодној минералној води чува Ваш организам од реуме

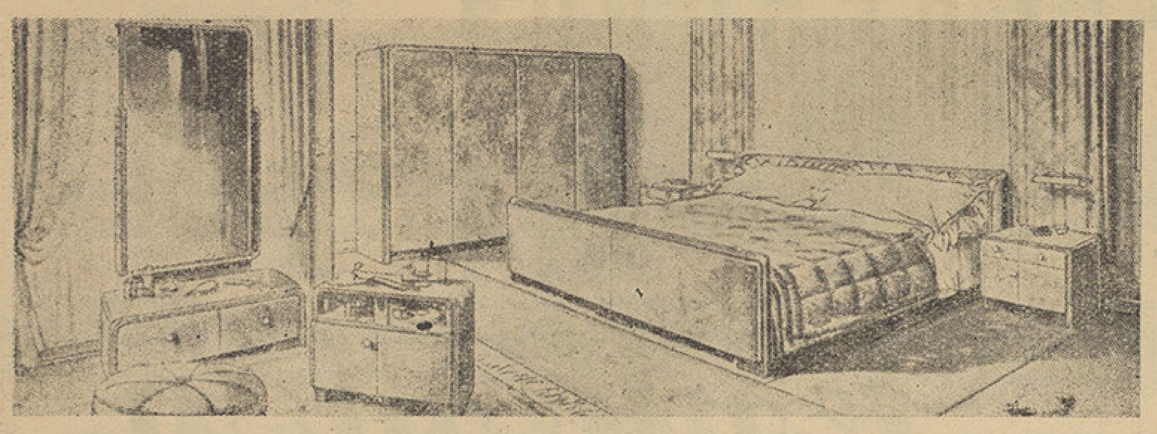

Намештај модеран и стилски

Ново отворена продавница Фабрике намештаја

ПАВЛЕ А. МЕЛЕГИ НОВИ САД Дунавска ул. 17

Пре него што купите намештај у Вашем је интересу да прегледате мој огроман избор првокласног модерног и стилског намештаја, који услед мале режије продајем по фабричним ценама

Примам поруџбине ◆ За квалитет гарантујем ◆ Преглед слободан, куповина необавезна

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ДРАЖБИ

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. 60 из 1881, објављује, да ће услед решења Средњег суда у Н. Саду донесеног под бројем И—2160/37 у корист тражиоца извршења Гевуру Адолфа из Сомбора (кога заступа др. Гусман С.) против извршеника из Н. Сада за наплату 598 динара главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. И—716/36 и процењене на динара 1309—9260. Собни намештај, један радио.

Јавна ће се дражба одржати на дан 14 јануара 1938 у 11 часа пре подне у Н. Саду Владике Платона 2.

Извршн. бр. 275/36. Н. Сад, 16-XII/37.

С. Војновић
судски извршитељ

Међународна шпедиција

БРЕДЕР И ФЕЊЕ

Нови Сад, Трг Ослобођења 3

Телефон 22-93, 25-90 Телегр. Импекс
Филијале и испоставе у свим важним местима ту- и иноземства

Врши све врсте отпремничких послова, превоз Дунавом и железницом, царињења, преселења и ускладиштења уз најповољније услове,

ЈОРГАНИ

мадраци, отомани, модерни научени најбољи и најјефтинији су код

Крамер Мартина

тапетара и јорганџије, Кр Петра II 12

Женски зимски, дечји школски капути већ се могу добити у великом избору код ЖЕНСКЕ КОНФЕКЦИЈЕ, Краља Петра II бр. 7

ВУНЕ!

ВУНЕ!

Херман, Сомбор

Почео је божићни вашар

који траје до 6 јануара

Ја дајем од моје снижене цене даљих **10% попуста.** — Огроман избор енглеских мушких, женских модних штофова. **ЗАВЕСЕ, ТЕПИХЕ, ШТОФ ЗА НАМЕШТАЈ. — ДОЂИТЕ, БИРАЈТЕ И КУПИТЕ!**

ХОЛИК РУДОЛФ, *Н. Сад, Краља Александра 13*

Најлепши дарови за Божић и Нову годину

ВУНЕНИ ШТОФОВИ
СВИЛЕ
ПЛАТНА
ЗАВЕСЕ
ТЕПИСИ

У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ СА ЈАКО СНИЖЕНИМ ЦЕНАМА

ДАЈЧ И ПОЛАЧЕК, СОМБОР

„АСТРАГАН" Д. Д.

Творница за оплемењивање КРЗНА, Нови Сад,

ГАЈЕВА УЛ. 5. Телефон 34-44

Велики избор свих врста

ПЛЕМЕНИТИХ КРЗНА И ИМИТАЦИЈЕ

ПРВОКЛАСНА ИЗРАДА И БОЈАДИСАЊЕ СВИХ ВРСТА КРЗНА

ЦЕНЕ ВРЛО УМЕРЕНЕ

ЗАР ВИ ЈОШ НЕ ЗНАТЕ ДА ЈЕ

Standard Radio

НАЈБОЉИ

Главни заступник: Цвиршић Карло, Сомбор.
Заступници у Новом Саду: *Ђорђевић М.Петар,* Пашићева 19 *Краус Никола,* Краља Петра II 14. **У Суботици:** *Механик К. Мјадер,* Штросмајерова ул. 8. У свима местима подзаступства.

ЏАКОВИ

Церадe
Канап

најјевтиније код

АВРАМА ШИФА

завода за позајмљивање врећа и церада

НОВИ САД

Краља Петра II ул. 22
Телефон 24-03.
Брзојави: Јутешиф

Творничко стовариште:
морске траве, коњске сруке, пебади, гуртна, кудељних цеви итд.

Тражите ценовник.

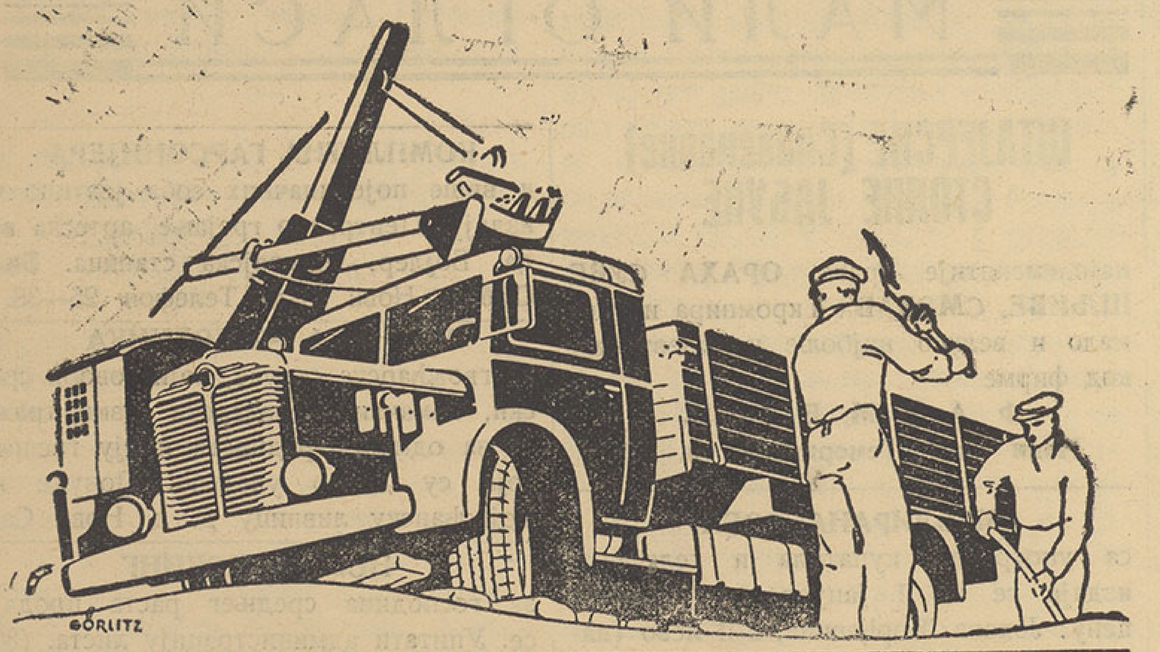

DIESEL

BÜSSING-NAG

Теретњаци, Аутобуси, Ватрогасна кола,

Сателшлепери, Комунална кола, Трактори

по врло повољним ценама

АУТОПРОДАЈА

Београд, Краља Петра 9, тел. 25 - 493
Загреб, Баруна Јелачића 3, тел. 20 - 53
Шутић, Калдро и Комп., Дубровник тел. 87
Аутомобилија — Владимир Борошић
Суботица, тел. 151
Нови Сад, Булевар Краљице Марије 9
Браћа Шербеција, Сарајево, тел. 37 - 26

Својим цењеним муштеријама, пријатељима и познаницима

желимо срећну Нову годину

Леополд Дернер

трговина стакла, порцулана и кухињског прибора

Нови Сад, Краља Петра 30

ТЕКСТИЛ
стовариште свилених и памучних тканина, Нови Сад, Кр. Петра 26.

ЈОСИФ ЈУЛИЈЕ КОН
Нови Сад

Дирекција
ХОТЕЛА „КРАЉИЦА МАРИЈА“
Нови Сад

„АУТОКАР“
трговина аутомобилског прибора
Нови Сад, Трифковићев трг 5.

ЛАЈОШ ЛУСТИГ
банкарска радња, Краља Александра 13
Телефон 23-03

Књижара и папирница
БРАЋА МИШИЋ
Нови Сад, Краља Петра 14.

ХУСКОВИЋ
дрвара, Нови Сад, телефон бр. 28-78

ИСА КУЛИК
мушки кројач — Нови Сад
Краља Александра 3

РАЈЧЕТИЋ И ЂУКИЋ
Нови Сад, Краља Петра ул.

Књижара и папирница
„НАТОШЕВИЋ“
Нови Сад, Пашићева 26.

ФЕРДО ВЛЧЕК
Нови Сад, Краља Петра II 10.

ЈУРИК ЈОВАН
фризер, Нови Сад
Краља Петра II бр. 32. Телефон 24-32.

БРАЋА НОВАКОВИЋ
мушки кројач, конфекција
Нови Сад

„ОСМАН“ — ПОПОВИЋ
Нови Сад

„АСТОРИЈА“ КАФАНА
Нови Сад

РАДИО ОФНЕР
Нови Сад

КРУНИСЛАВ ИВАНИШЕВИЋ
продаја далматинских вина
Нови Сад, Цара Лазара (Јерменска) 2.

ДАНИЛО БУРГХАРД
Нови Сад

Дирекција
ХОТЕЛА „СЛОБОДА“
Нови Сад

ВЕЛАУТО
аутомобилска радња. — Нови Сад
Краља Петра II ул. 122. Телефон 20-83

Grand Bazar
Нови Сад

ЕТИЛЕН
Краља Петра II ул. бр. 4

МОЈСОВИЋ И ДРУГОВИ
Нови Сад

КРАМЕР МАРТИН
тапетар и јорганџија, Нови Сад —
Краља Петра II бр. 12

Фабрична продаја намештаја
ВИЛМА БЕНЦЕ
Нови Сад, Пашићева 21

Помодно мануфактурна трговина
ПУРАЋ И МИЈАВЕЦ
Нови Сад, Краља Петра 7.

ШПИРКА ЈОСИП
технички предузимач — Нови Сад

ХОТЕЛ „ЦЕНТРАЛ“ ФИЛИНГЕР
Нови Сад

МАНЕ ВРАНИЋ
ресторација и пивница **„Занатски дом“**
Нови Сад

БИФЕ ШПИЛЕР
Власници Вајнхепл Виктор и Ото
Нови Сад

ДЕЛИКАТЕСА ФЛАЈШМАН Л.
Нови Сад, Краља Петра II ул.
(пре Пилишер)

СТРАХИЊА БОЖАНИЋ
гостионичар, Нови Сад

ТРАФИКА ШИКЕТ
Нови Сад, Дунавска 16

ВАЈНЕР И КЛАУБЕР
Нови Сад, Краља Петра 9.

БРИСТОЛ
главни овлаштени продавац срећака државне класне лутрије, Нови Сад —
Железничка 27.

Трговина мушке помодне робе

Gentleman

Нови Сад
Трг Ослобођења бр. 2

Велики избор шешира
P. & C. HABIG
LINCOLN BENNETT
HÜCKEL
BANTAM

Велики избор мушких кошуља, кравата, чарапа као и свих осталих потрепштина за господу

Члан кредитне канцеларије „ПОВЕРЕЊЕ“

НАЈЛЕПШИ ДАР ЗА БОЖИЋ ЈЕ
ЈЕДАН ЕЛЕГАНТАН РУЧНИ САТ
„МАРВИН“
Швајцарски фабрикат. Веома прецизан.
Исто тако
Кристалне ствари!
Драгуље!
И од најновијег материјала израђен прибор за јело. — Користите прилику!
Изванредно јефтине цене!
Антун Штеблер
СОМБОР, Кр. Александра ул.

Гостионичари и бифеџије

ВИНО

на велико
Смедеревско,
Сремско,
Жупско,
Неготинско,
Белоцркванско и
Краљевбрешко
јевтино доброг квалитета
набавите
код **А. Сазданића**
Нови Сад, Краља Александра 3. Телефон 30.07 кућа Димовић (у дворишту лево) Велики избор шљивовице, комовице, рума и ликера.

Најлепши дар за Божић
само
у фабричној продавници
„ПЛЕВНА“
ТВОРНИЦА БОНБОНА
САЛОН БОНБОНА КГ. 20.- ДИН.

БОЖИЋНИ ВАШАР
Рекламне цене
код колонијално-деликатесне трговине

Димовић

Краља Александра 3
у властитој кући
Роба првокласна!
Уверите се!

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ДРАЖБИ

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. 60 1881. објављује, да ће услед решења Сремског суда у Новом Саду, донесеног под бројем 2300/924 у корист тражиоца извршења Централне банке д. д. из Новог Сада (кога заступа др. Видаковић) за наплату 33.800 динара главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. Гн. 7137/924 и процењене на динара 23.150 покућство и гласовир

Јавна ће се дражба одржати на дан 10 јануара 1938 у 9 час. пре подне у Војвођанској ул. бр. 27.

Изврш. бр. 707/24. Н. Сад, 17 дец. 1937

Б. Николић, суд. изврш.

КУПУЈТЕ ПРВОКЛАСНЕ СИРЕВЕ
ШВАЈЦАРСКЕ СИРАНЕ СОМБОР
Одличан квалитет. — Повољне цене. — Пакете шаљемо од 5 килограма на више.
ТРАЖИТЕ ЦЕНОВНИК.

МАЛИ ОГЛАСИ

ШТАЈЕРСКЕ (Словеначке) СТОЛНЕ ЈАБУКЕ

најплеменитије врсте, **ОРАХА СУВЕ ШЉИВЕ, СМОКАВА** и кромпира итд. на мало и велико најбоље и најевтиније код фирме

ФАЈМЕРИ.
Нови Сад, Темеринска ул. 17

МЕБЛИРАНА СОБА
са употребом купатила и телефона издаје се од 1 јануара уз умерену цену: Јована Ђорђевића, 2/II лево (палата „Дневник“).

ВИНО СТАРО
16 година за наступајуће празнике и славе продајем по 20 дин. један литар. Количина око 550 лит., а може се добити од 10 литара на више. Продаје: **Монашевић, Нови Сад, Пашићева 9.**
(4495)

КОМПЛЕТНА ГАРСОНИЈЕРА
и више појединачних соба јевтино се издају. Централно грејање, артеска вода. Бојлер, трамвајска станица. **Вила Орбан,** Нови Сад. Телефон 25—36.

ПУТНИКА ЧИНОВНИКА
из гвожђарске струке, који говори српски, немачки и мађарски језик тражи се за одмах. Предности имају господа која су добро уведена. Понуде на Војвођанску ливницу д. д. Нови Сад.

НОВИ СМОКИНГ
за господина средњег раста продаје се. Упитати администрацију листа. (80)

Бесплатно пакетић
Досталовог тоалетног бисера на пробу. Успех код прве употребе. Бубуљице, митесери, нечистоће лица нестају. Шаљите за трошак три Дин. у маркама. Кемикалија, Нови Сад 144. У апотекама дрогеријама оригинални картон тридесет динара (4557)

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Ст. Брановачког 11 — Власник: за ДАН к. д. СВЕТОЗАР ЋИВАНОВИЋ, Јована Бошковића 1
Штампа „Дан“ к. д., штампарско предузеће Краља Александра ул. 7.